

ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම - 2012

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 ගිණුම් පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සම්පූර්ණ හිමිකම් සහිත පරිපාලනයක් වන සීමාසහිත බිස්නස් ලංකා (පෞද්ගලික) සමාගම, සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඒකාබද්ධ කර නොතිබූ අතර ලේක් හවුස් ප්‍රොපටි ඩිවෙලොප්මන්ට් සමාගම සහ සීමාසහිත ඉන්ෆෝ මීඩියා (පෞද්ගලික) යන සම්පූර්ණ හිමිකම් සහිත පරිපාලනයන්හි විගණනය නොකළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමට ගෙන තිබුණි.

1.2.2 කුඩා සහ මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ දැක්වෙන කුඩා සහ මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 3.8 වගන්තිය පදනම් කරගෙන සමාගමේ පැවැත්මට ඇති හැකියාව සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය විසින් තහවුරුකර නොතිබුණි. තවද පසුගිය වර්ෂ පහ තුළදී සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් සියයට 43 පමණ ප්‍රමාණයකින් අඩුවී තිබීම සමාගමේ පැවැත්මට තර්ජනයක් විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) කුඩා සහ මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට 10.22 වගන්තියේ විධිවිධාන පරිදි 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ රඳවාගත් ඉපැයුම්වලට රු.106,059,137 ක ප්‍රමාණයකට ගැළපීම මගින් දෝෂ 71 ක් නැවත ගළපා තිබුණි. කෙසේ වුවද ඉහත ප්‍රකාශනය අඩංගු දෝෂ 51 ක ස්වභාවය නිශ්චිතව හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

1.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන්වල ආදායම් හඳුනාගැනීම පිළිබඳ ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති වශයෙන් දක්වා ඇති ආකාරයට සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භයේ සහ අවසානයට ඇති සංසරණය වන පුවත්පත්වලින් ප්‍රතික්ෂේප වන පුවත්පත්වල වටිනාකම ගළපා නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 5,276,180 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

(ආ) සමාගමේ නඩත්තු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිපදවන ලද හා අනෙකුත් අංශවලට භාරදෙන ලද ප්‍රාග්ධන වත්කම් විෂයයන් 48 කට අදාළ වියදම් ප්‍රාග්ධනික කරනු වෙනුවට වියදම් වශයෙන් කපා හැර තිබුණි. තවද මෙම වත්කම්වල පිරිවැය විස්තර විගණනයට ලබාදී නොතිබුණි.

(ඇ) සමාගම විසින් අනුගමනය කරනු ලබන පරිචය පරිදි, ද්‍රව්‍ය අධියාවනා පත්‍ර පදනම් කරගෙන ප්‍රධාන ගබඩාවෙන් නඩත්තු දෙපාර්තමේන්තුවට නිකුත් කරනු ලබන ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඉතිරි ශේෂවල වටිනාකම නොසලකා වියදම් ලෙස සලකා තිබුණි. මෙම පරිචය හේතු කොටගෙන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තොග ශේෂ සහ පුනරාවර්තන වියදම නිවැරදිව නිරූපණය වී නොතිබුණි. නඩත්තු දෙපාර්තමේන්තුවේ තොගවල වටිනාකම විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඈ) වාණිජ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සම්පූර්ණ කර භාරදෙන ලද රු. 4,060,794 ක් වටිනා වැඩ නමයක් කෙරීගෙනයන වැඩ යටතේ අනුවිත පරිදි දක්වා තිබුණි.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී ණය පදනම මත මිලදී ගන්නා ලද රු. 1,919,988 ක් වටිනා වත්කම් ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.

(ඊ) ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම 2008 වර්ෂයේදී එකක් රු. 1,000 ක් බැගින් වූ කොටස් 2400 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා ලංකා පුවත් සමාගමට රු. මිලියන 1.2 ක අත්තිකාරමක් ගෙවා තිබුණි. එකී මුදල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආයෝජන යටතේ දක්වනු වෙනුවට අත්තිකාරමක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

1.2.4 හඳුනානොගත් වෙනස්කම්

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ ඉන්ධන පිරවුම් හලේ පෙට්රල් සහ ඩීසල් තොගවල භෞතික සත්‍යාපන ශේෂවල වටිනාකම හා ලෙජර් ශේෂවල වටිනාකම අතර එකතුව රු.1,012,294 ක් වූ වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර එම වෙනස සැසඳීමෙන් තොරව භෞතික සත්‍යාපන ශේෂ වටිනාකම ලෙජර් ගිණුමට ගළපා තිබුණි.

1.2.5 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

(අ) වානිජ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ වර්ෂයකට වැඩි ණයගැතියන් ලෙස රු. 2,862,032 ක් දක්වා ඇති අතර එම ශේෂය තුළ රු. 2,588,307 ක වලනය නොවන ශේෂයක් ඇතුළත්ව තිබුණි.

(ආ) මාධ්‍ය ආයතනයකින් 2010 වර්ෂයේ සිට ලැබිය යුතු රු. 6,103,436 ක මුදල මෙතෙක් අයකර ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) රු. 773,721,561 ක් වටිනා වෙළඳ ණයගැතියන්ට අදාළව ශේෂ සනාථ කිරීම් කැඳවා තිබූ අතර එයින් රු. 14,213,245 ක් සඳහා සම්පූර්ණයෙන් එකඟවී තිබුණි. වටිනාකම රු. 15,177,608 ක් වූ ප්‍රමාණයට එකඟ වී නොතිබුණ අතර 2013 අප්‍රේල් 30 දින දක්වා ඉතිරි ශේෂය වූ රු. 744,530,707 ක් සඳහා සනාථ කිරීම් ලැබී නොතිබුණි. තවද වටිනාකම රු. 24,449,085 ක් වූ සනාථ කිරීම් කැඳවීමේ ලිපි ආපසු එවා තිබුණි.

(ඈ) වටිනාකම රු. 3,420,995 ක් වූ අගරු වූ වෙක්පත් 92 ක් සම්බන්ධයෙන් නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. මෙම වෙක්පත් වලින් රු. 2,540,025 ක් වටිනා වෙක්පත් වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක් හිඟ හිට පැවතුණි.

(ඉ) 2010 වර්ෂය තුළදී කොළඹ - යාපනය මගී ප්‍රවාහන සේවයේ ආසන වෙන්කර ගැනීම සඳහා සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ලැබී තිබූ වෙක්පත්වලින් අගරු වූ රු. 437,515 ක් වටිනා වෙක්පත් 22 ක් සම්බන්ධයෙන් පොලිසියට පැමිණිලි කිරීම හැර නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

(ඊ) වෙළඳ ණයගැතියන් යටතේ රු. 36,946,651 ක් වටිනා වර්ෂයකට වඩා කල් ඉකුත් වූ ණයගැතියන් දක්වා තිබුණි. මෙම ශේෂයෙන් සියයට 58 ක් හෙවත් රු. 20,726,548 ක් අයකරගත නොහැකි ණය ලෙස සලකා නීති අංශයට යොමුකර තිබුණි.

1.2.6 නීති, රීති සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත	
(i) 14 (1) වගන්තිය	එකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග සමාලෝචිත වර්ෂයේ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(ii) 13 (5) (ඩී) වගන්තිය	අර්ධ වාර්ෂික අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(ආ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 114 (1) වගන්තිය සහ 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 8.7 ඡේදය	ප්‍රසාද දීමනාවලට අදාළ උපයන විට ගෙවීම් බදු සේවකයන්ගේ වැටුපෙන් අඩු නොකර සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි. 2011 / 2012 වර්ෂය සඳහා රු. 3,108,082 ක මුදලක් උපයන විට ගෙවීම් බදු ලෙස ගෙවා තිබුණි.
(ඇ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය	
(i) 9.2 (ආ) සහ (ඇ) ඡේදය	සංවිධාන සටහනට සහ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබාගත යුතු නමුත් එසේ ලබාගෙන නොතිබුණි.
(ii) 9.2 (අ) ඡේදය	සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය සංයුක්ත සැලැස්මේ ඇතුළත් කළ යුතු නමුත් 2006 ජූලි 31 දිනට වූ තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 2006 සිට 2015 දක්වා පිළියෙල කරන ලද සංයුක්ත සැලැස්මට ඇතුළත් කර තිබුණි.

(iii) 9.3.1 ඡේදය

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ එකඟත්වය ඇතිව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ අදාළ අමාත්‍යාංශය විසින් අනුමත කරන ලද බඳවාගැනීම් යෝජනා ක්‍රමයක් සහ සෑම තනතුරකටම අදාළ උසස්වීම් පරිපාටියක් සියලුම රාජ්‍ය ව්‍යවසායකටම තිබිය යුතුය. කෙසේවුවද අනුමත කරන ලද බඳවා ගැනීම් යෝජනාක්‍රමයක් හෝ උසස්වීමේ පරිපාටියක් සමාගම් සඳහා නොතිබුණි. උසස් වෘත්තීමය සුදුසුකම් අවශ්‍යවන ඉහළ කළමනාකරණ තනතුරුවලට බඳවා ගැනීමේදී විශේෂිත වෘත්තීමය හා අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් තීරණය කිරීමට අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

(ඇ) 2011 සැප්තැම්බර් 15 දිනැති අංක 58 (2) දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 2.5 ඡේදය.

සමාගමේ නිලධාරීන්ට ප්‍රවාහන දීමනා, ඉන්ධන දීමනා, රියදුරු දීමනා සහ ප්‍රවාහන පහසුකම් සඳහා වූ කුලී පදනමට වාහන ලබාදීමට තීරණය කිරීමේදී මුදල් අමාත්‍යාංශයේ එකඟත්වය ලබාගෙන නොතිබුණි. ඉහත කාරණයන් සඳහා සමාගම විසින් රු. 32,384,822 ක මුදලක් වැය කර තිබුණි.

2. මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගමේ බදු පූර්ව හා සාධාරණ අගය ගැලපීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. 57,429,215 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂය සඳහා බදු හා සාධාරණ අගය ගැලපීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. 17,456,855 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 39,972,360 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. වාණිජ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ශුද්ධ ආදායම වැඩිවීම සහ වාර සහරා සහ පුවත්පත් වල විකුණුම් පිරිවැය අඩුවීම සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩි වීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ දළ ලාභ ආන්තිකය හා ලාභ අධිකය ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී පිළිවෙලින් සියයට 0.05 කින් හා සියයට 0.15 කින් අඩුවීමක් විය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විග්‍රහාත්මක සමාලෝචනයේදී අනාවරණය වූ ඇතැම් කරුණු ඉකුත් වර්ෂය හා සසඳා පහත දැක්වේ.

	2012	2011
	-----	-----
	%	%
දළ ලාභ ආන්තිකය	46.12	46.17
ලාභ අධිකය (විකුණුම් පිරිවැය මත දළ ලාභය)	85.59	85.74
පිරිවැටුම මත පරිපාලන පිරිවැය	34.84	36.56
පිරිවැටුම මත විකුණුම් හා බෙදාහැරීම් පිරිවැය	8.74	9.29
පිරිවැටුම මත මූල්‍ය පිරිවැය	3.84	3.31
ද්‍රවශීලතා අනුපාතය	1.41	1.50
ක්ෂණික අනුපාතය	1.00	0.96

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්ය සාධනය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාගම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පුවත්පත් 06 ක්, වාර සභරා 16 ක් සහ වාර්ෂික ප්‍රකාශන 02 ක් ප්‍රසිද්ධ කළ අතර ඉකුත් වර්ෂයේදී පුවත්පත් 06 ක්, වාර සභරා 12 ක් සහ වාර්ෂික ප්‍රකාශන 02 ක් ප්‍රසිද්ධ කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පුවත්පත්, වාර සභරා සහ වාර්ෂික ප්‍රකාශනවල ශුද්ධ දායකය රු. මිලියන 141.9 කින් වැඩි වී තිබුණි.
- (ආ) සමාගම පළකල පුවත්පත් 06 න්, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවලට වාසිදායක දායකත්වයක් ලබාදී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.
 - (i) සමාගමේ සමස්ත දැන්වීම් ආදායම, ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී රු. මිලියන 9.37 කින් හෙවත් සියයට 0.42 කින් වැඩි වූ අතර 2012 ජූලි 01 දින සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි දැන්වීම් සඳහා වූ ගාස්තු සියයට 2.02 කින් වැඩි කර තිබුණි.
 - (ii) සමාගමේ සමස්ත පුවත්පත් විකුණුම් ආදායම, ඉකුත් වර්ෂයේ රු. මිලියන 496.5 සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. මිලියන 421.4 ක් දක්වා සියයට 15.13 කින් අඩු වූ අතර පුවත්පත් දෙකක මිල ගණන් 2012 අගෝස්තු 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සියයට 11 කින් වැඩි කර තිබුණි.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2010 ජූනි 30 දක්වා වූ සමස්ත වෙළඳ දැන්වීම් ආදායමෙන් රු.285,531,157 ක් හෙවත් සියයට 26 ක් රාජ්‍ය අංශයට සැපයීම වෙනුවෙන් ලැබී තිබුණි. මෙම ප්‍රමාණයෙන් රු. 119,055,642 ක් හෙවත් සියයට 42 ක් වෙළඳ නියෝජිතයන් මගින් ලැබී තිබූ වෙළඳ දැන්වීම්වලින් වූ අතර මෙම වෙළඳ දැන්වීම් සඳහා ඔවුන්ට රු. 21,005,936 ක නියෝජිත කොමිස් මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ගෙවා තිබුණි. වෙළඳ දැන්වීම් සෘජුවම ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලකට අවශ්‍ය පියවර සමාගම ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) වෙළඳ දැන්වීම් නියෝජිතයන් මගින් ලැබෙන දැන්වීම් සඳහා සියයට 15 ක නියෝජිත කොමිස් මුදලක් ගෙවීම් කළද ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමට ඔවුන්ගේ බැඳීමක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම කරුණු යටතේ ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමේ තත්ත්වය අවිනිශ්චිත විය.

- (ඇ) නියං සහනාධාර වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සමාගමේ නිලධාරියකුට රු. 250,000 ක අත්තිකාරමක් 2004 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ලබා දී තිබුණි. කෙසේ වෙතත් නිලධාරියා දැනටමත් සේවයේ යෙදී සිටියද මෙම අත්තිකාරම අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඈ) සීමාසහිත ලේක් හවුස් දේපළ සමාගමේ 1985 වර්ෂයේදී ආයෝජනය කර තිබූ රු. 7,500,000 ක් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ලැබී නොතිබුණි.
- (ඉ) 2007 වර්ෂය තුළදී වාර සඟරා සහ පුවත්පත්වල දැන්වීම්වලින් සමාගමට ලැබී තිබූ ආදායම රු. මිලියන 2,363.18 ක් විය. වෙළඳ දැන්වීම් ආදායම් සඳහා වන ගාස්තු අවස්ථා කිහිපයකදී වැඩිකර තිබුණද 2011 සහ 2012 වර්ෂවලදී වෙළඳ දැන්වීම් ආදායම් පිළිවෙලින් රු. මිලියන 2,274.69 ක් සහ රු. මිලියන 2,296 ක් විය. ඒ අනුව 2007 වර්ෂයේදී උපයාගන්නා ලද ආදායම් මට්ටමට ළඟාවීමට නොහැකි වී තිබුණි.

3.3 මතභේදාත්මක ස්වභාවයේ ගනුදෙනු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) පුද්ගලයන්ගෙන් හා ආයතනවලින් විධිමත් ඇණවුම් ලබා ගැනීමකින් තොරව වාණිජ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රු. 6,693,850 ක් වටිනා මුද්‍රණ වැඩ දහඅටක් සම්පූර්ණ කර තිබුණි. තවද මෙම වැඩ වලින් රු. 2,665,300 ක් වූ ගාස්තු අයකර ගැනීමට සමාගම ක්‍රියා මාර්ග ගෙන නොතිබූ අතර වෙනත් වැඩ හතකට අදාළ රු. 4,028,550 ක මුදලක් පදනමකින් තොරව ප්‍රචාරණ වියදම් ගිණුමට හර කර තිබුණි.
- (ආ) 2007 අගෝස්තු 31 දින සිට 2012 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා කුලී පදනම මත ලබාගෙන මහාභාරකාර දෙපාර්තමේන්තුවට දෙන ලද වාහන වෙනුවෙන් සමාගම විසින් කුලී වශයෙන් රු. 3,660,000 ක් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වුවද මහා භාරකාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයන ලද තොරතුරු අනුව 2012 මාර්තු 01 දින සිට 2012 ඔක්තෝබර් 31 දින දක්වා සමාගමෙන් වාහනයක් ලැබී නොතිබුණි.
- (ඇ) ප්‍රාග්ධන අයිතමයන් මිලදී ගැනීම සඳහා සමාගම විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියා පටිපාටියෙන් බැහැරව සමාගමේ වෙළඳ දැන්වීම් අංශය විසින් රු. 942,500 ක අත්තිකාරමක් ගෙවා රු. 1,885,000 ක් වටිනා වාහනයක් එහි ප්‍රයෝජනය සඳහා ලබාගෙන තිබුණි. ශේෂය වන රු. 942,500 ක මුදල හිලවූ කිරීම සඳහා රු. 1,000,000 ක දැන්වීම් පළකිරීම සඳහා ප්‍රති වෙළඳ ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. මෙම වැඩ පිළිවෙල සඳහා රු. 195,369 ක නියෝජිත කොමිස් මුදලක් ගෙවා තිබුණි. මේ අනුව මෙම ගනුදෙනුවෙන් රු. 252,869 ක පාඩුවක් සමාගමට සිදුව තිබුණි.

- (ඇ) ඉන්ධන පිරවුම් හල පවත්වා ගෙන යෑමේ මූලික අරමුණ වනුයේ බාධාවකින් තොරව පුවත්පත් බෙදා හැරීම සඳහා වාහනවලට ඉන්ධන සැපයීම වේ. කෙසේ වුවද කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසීම සඳහා වෙන්කර ඇති වාහනවලට සැලකිය යුතු ඉන්ධන ප්‍රමාණයක් නිකුත් කර තිබුණි. 2012 ජනවාරි සිට ජූලි දක්වා වූ මුළු ඉන්ධන පරිභෝජනය වූ රු. 24,874,475 න් රු. 10,512,083 ක් හෙවත් සියයට 42 ක් වටිනා ඉන්ධන කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රවාහන පහසුකම් සඳහා යොදවාගනු ලබන වාහනවලට සපයා තිබුණි.
- (ඉ) කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතියක් ලබා ගැනීමෙන් තොරව සමාගමේ සභාපතිවරයා සහ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුගේ අභිමතය පරිදි තෝරාගත් දැන්වීම් නියෝජිතයන්ට සමහර අවස්ථාවලදී සහ විශේෂ කාලපරිච්ඡේද වලදී විශේෂ වට්ටම් පහසුකම් ලබා දී තිබුණි. එසේ අනුමත කරන ලද විශේෂ වට්ටම්වලට අදාළ හර පත්‍ර සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද සෝදිසි විගණන පරීක්ෂාවේදී මාසයක කාලයක් තුළදී පුවත්පත් තුනකට අදාළව දෙන ලද විශේෂ වට්ටම් තුළින් අවම වශයෙන් රු. 4,294,175 ක මුදලක් සමාගමේ ආදායමින් අඩුවී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම තත්ත්වය යටතේ වර්ෂයක කාලයක් තුළදී සමාගමට අහිමි වූ ආදායම රු. 51,530,100 ක් විය.
- (ඊ) ගාස්තු අයකර ගැනීමට සහ පුවත්පත් දැන්වීම්වල එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) සඳහා වෙළඳ දැන්වීම් නියෝජිතයන්ට නිකුත් කරන නිල බදු ඉන්වොයිස් (හර පත්‍රික) වලට අමතරව සමාගමේ ගිණුම් අංශය මගින් සමාගමේ ලිපි ශීර්ෂ භාවිතා කරමින් නියෝජිත කොමිස් ඇතුළත්ව මුළු වටිනාකමට අතිරේක බදු ඉන්වොයිස් පත්‍ර ගනුදෙනුකරුවන්ට නිකුත් කරන අවස්ථාවන් තිබුණි. සමාගම අනුගමනය කරනු ලබන මෙම වැරදි පරිචය හේතුවෙන් දැන්වීම් ඒජන්තවරුන්ට තම ආදායමෙන් එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) ගෙවීම පැහැර හැරීමට අවස්ථාව පවතී.
- (උ) සමාගමේ දැන්වීම් නියෝජිතයන් මගින් එකතු කරන ආදායම පිළිබඳ විශ්ලේෂණය අනුව රු. මිලියන 50 ඉක්මවා ආදායමකට එක් දැන්වීම් නියෝජිතයකු විසින් දායකත්වය දරා තිබූ අතර රු. මිලියන 1 සිට රු. මිලියන 40 දක්වා පරාසයක දැන්වීම් ආදායමකට තවත් ඒජන්තවරුන් 26 දෙනෙකු දායක වී තිබුණි. රු. මිලියන 1 කට වඩා අඩු දැන්වීම් ආදායමකට දායක වූ වෙළඳ ඒජන්තවරුන් 133 ක් විය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) බැහැර කිරීමට ලේඛන ගත කර ඇති මුද්‍රණ යන්ත්‍ර දහහතරකට අදාළ අමතර කොටස් සහ වාහන හතක් 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට කේ.වී. (K.V) අංගනයේ නිශ්කාර්යව තිබුණි. එම අමතර කොටස් සහ වාහනවල වටිනාකම විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) බැහැර කිරීමට ලේඛනගත කර ඇති පුවරු සකස් කරන යන්ත්‍රය උන උපයෝජිතව ඇති අතර වාණිජ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තු පරිශ්‍රයේ වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් තබා තිබුණි. යන්ත්‍රයේ වටිනාකම විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඇ) කැමරා විෂයයන් එකසිය හතළිස් හතක් සහ වෙනත් උපකරණ ඡායා රූප සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ බැහැර කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග නොගෙන තබා තිබුණි. උපකරණ වටිනාකම විගණනයට ඉදිරිපත් නොකරන ලදී.

3.5 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) කොළඹ - යාපනය මගී ප්‍රවාහන සේවය සඳහා යොදවා තිබූ බස් රථ දෙකෙන් වර්ෂ 2010 සිට 2012 අගෝස්තු දක්වා රු. 13,624,603 ක අලාභයක් සමාගමට සිදුවී තිබුණි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියක් රහිතව සහ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කිරීමකින් තොරව මෙම බස් රථ දෙක කුලී පදනමට ලබා ගෙන තිබුණි. සමාගමේ මෙම බස් සේවාවට සම්බන්ධව සෘජු සහ වක්‍ර පිරිවැය සලකා බැලීමේදී එය අලාභය මත පවත්වා ගෙන යන බව අනාවරණය විය.

(ආ) ජාතික ප්‍රවාහන සේවා කොමිසම මගින් නිකුත් කරන ලද මගී ප්‍රවාහන සේවා බලපත්‍රයේ කොන්දේසි උල්ලංඝනය කිරීම හේතු කොටගෙන රු. 31,500 ක් දඩ මුදලක් වශයෙන් සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි.

3.6 හඳුනා ගන්නා ලද පාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) දැන්වීම් වල තිබූ සුළු වැරදි හේතුකොටගෙන ලැබුණු පැමිණිලි මත එම දැන්වීම් නැවත පළ කිරීමට සිදුවීම හේතුවෙන් සමාගමට අතිරේක පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජුනි මස අවසානයට පුවත්පත් හතරකට අදාළව එසේ වැරදි නිවැරදි කිරීම සඳහා නොමිලේ නැවත පළ කරන ලද දැන්වීම් වලට අදාළ පිරිවැය රු. 1,803,189 ක් විය. මේ සම්බන්ධයෙන් සමාගමේ සභාපතිවරයාගේ අදහස් දැක්වීම පහත පරිදි වේ.

“සමහර තාක්ෂණික කරුණු හේතුකොටගෙන අඩු ගුණාත්මකභාවයෙන් යුක්තව සමහර දැන්වීම් මුද්‍රණය වීම පුවත්පත් කර්මාන්තයේ අනිවාර්යෙන්ම සිදු වන්නකි. එබඳු අවස්ථාවන්හිදී ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි අනුව සමාගමේ පරිපාටිත් අනුගමනය කරමින් නොමිලේ එම කටයුතු ඉටුකිරීමට භාර ගනු ලැබේ. එම නිසා එය මෙම කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය පාඩුවකි.”

(ආ) පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අත්පත් කර ගත් මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් සහ සුරබි මුද්‍රණාල ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් උපයෝගී කරගෙන යාපනය ප්‍රදේශයේ ජනතාවට පුවත්පතක් බෙදා හැරීමට අරමුණු කර පරිපාලිත සමාගමක් පිහිටුවා සමාලෝචිත වර්ෂයේ කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණි. කෙසේ වුවද අකාර්යක්ෂම ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුකොටගෙන වර්ෂයකට අඩු කාලපරිච්ඡේදයක් තුළදී රු. 6,917,307 ක අලාභයක් සමාගමට දැරීමට සිදුවී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) පුවත්පත බෙදා හැරීම නතර කිරීම සඳහා කළමනාකරණ මණ්ඩලය තීරණ ගෙන නොතිබුණි.
- (ii) පුවත්පත් මුද්‍රණය සඳහා භාවිතා කරන ලද ලේක් හවුස් ආයතන සතු Heldel berg Sordz යන්ත්‍රය නැවත භාරදී නොතිබුණි.
- (iii) ඉහත පරිපාලිත සමාගම විසින් අලෙවි කරන ලද පුවත්පත් සම්බන්ධයෙන් අයවිය යුතු රු. 185,511 ක් වූ ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීම සැක සහිතය.

3.7 සමාගමේ මානව සහ භෞතික සම්පත් වෙනත් පාර්ශවයන් වෙත නිදහස් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 8.3.9 වගන්තියට පටහැනිව කුලියට ගත් වාහන දෙකක්ද, සමාගම සතු වාහනයක් සහ සමාගමේ නිලධාරීන් හය දෙනෙකු වෙනත් රාජ්‍ය ආයතනවලට නිදහස් කර තිබුණු අතර සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 1,838,438 ක මුදලක් කුලී හා වැටුප් ලෙස වැය කර තිබුණි. ඉහත කරුණු වලට අමතරව, ජනමාධ්‍ය හා තොරතුරු අමාත්‍යාංශයේ වැඩ පරික්ෂක වරයකුට වාහන දෙකක් සඳහා රු. 49,400 ක් වටිනා ඉන්ධන මාසිකව ලබා දී තිබුණි.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික වාර්තා සහාගත කිරීම

2011 වර්ෂය සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව සමාගම විසින් 2013 මැයි 31 දින දක්වා පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කර නොතිබුණි.

4.2 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සංයුතිය

1973 අංක 28 දරන ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම් (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ 6(උ) වගන්තිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් තිදෙනෙකු මහභාරකාර විසින් පත්කළ යුතු වුවද තෝරා පත්කර ගන්නා ලද අධ්‍යක්ෂවරු සංඛ්‍යාවෙන් සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකුට පමණක් සීමා වී තිබුණි. 2012 ජූලි 18 සිට පූර්ණ සුදුසුකම් ලත් ගණකාධිකාරීවරයකු මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ වශයෙන් පත්කර නොතිබුණි.

4.3 මහභාරකාර විසින් දෙනු ලබන නියමයන්

විශේෂ විධිවිධාන පනතේ 12 වගන්තිය අනුව සමාගමේ භාරකරු වශයෙන් රජය නියෝජනය කරමින් මහ භාරකාර විසින් සාමාන්‍ය හෝ විශේෂ නියමයන් විටින් විට ලිඛිතව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නිකුත් කළ හැකිය. කෙසේ වුවද එබඳු නියමයන් නිකුත් කළ බවට සනාථ වන සාක්ෂි කිසිවක් නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාරව නිකුත් කරන ලද මාගේ විස්තරාත්මක වාර්තාව මගින් සමාගමේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

- (අ) වාණිජ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු.
- (ආ) බලතල බෙදාහැරීම.
- (ඇ) වාහන උපයෝජනය.
- (ඈ) ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීම.
- (ඉ) නඩත්තු දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු.
- (ඊ) අලෙවි ප්‍රවර්ධන නිලධාරීන් බදවා ගැනීම.
- (උ) වත්කම් කළමනාකරණය.
- (ඌ) සුළු මුදල් ගෙවීම්.